

[Hans Hansen (Rørby).]

Brødpriser og alle Haande Forstyrrelser i det økonomiske Liv har haft stor Indflydelse paa Barnefødslerne i de nordiske Lande, saaledes at Livet selv regulerer Fødslernes Antal baade i økonomisk daarlige og i økonomisk gode Tider, og der er ingen Tvivl om, at de nuværende Tilstande med Hensyn til Fosterdrab, der ikke dengang var et Problem, som det er blevet det nu, staar i et ligefremt Forhold til de økonomiske Tilstande her i Landet.

Hvad angaar den anden Side af Sagen, den lægelige, den medicinske, kan det ikke undgaa, at Lægen maa være den, der faar det store Ansvar. Og det bliver et stort Ansvar at skønne over Grænsespørgsmaal, hvornaar Begrundelsen kan henføres som social eller økonomisk og hvornaar som medicinsk. Det er vist alle klar over, thi Grænsen kan ikke trækkes skarpt. Lovgivningsmagtens Ansvar er det at beskytte Individernes Liv og i særlig Grad at beskytte de svageste Individens Liv; det er Snak i Taaget at paastaa, at ikke alt Fosterliv er en Periode af Menneskelivet, paa samme Maade som Barnelivet, Ungdoms-, Manddoms- og Alderdomslivet er det. I mange Aar har Diskussionen staaet om, hvor Grænsen for Menneskelivet er. Her har Overlæge V. Starcke, Silkeborg, staaet stærkt og klart og næsten alene i Diskussionen i „Ugeskrift for Læger“ og mange andre Steder, og ikke mindst Læger har i disse Diskussioner hævdet, at Grænsen for Menneskelivet er flydende og ubestemt. Det er en stor Fordel, at dette Spørgsmaal for Rigsdagens Vedkommende nu er afklaret ved Kommissionens Stilling, idet den slaar fast, at der er en skarp Grænse for Menneskelivet, og at det er Lovgivningsmagtens Opgave og Ansvar ikke alene at værne det svage Liv mod Overgreb, men ogsaa at fjerne de økonomiske Aarsager, der er Hovedmotivet til de kriminelle Aborter: Paa de medicinske Indikationers Omraade er det Lægernes Ansvar, der gælder, og endelig maa det fastholdes, at Kvinden og hendes Partner ikke maa have Lejlighed til at løbe fra det Ansvar, som ethvert voksent Menneske maa og skal have for sine Handlinger.

Hvad angaar det foreliggende Forslag, dets Udformning og dets Forhold til Kommissionens Forslag og til Kommissionens mindretallets, Fru Inger Gautier Schmits Forslag, synes jeg, at Justitsministeren har haft en heldig Haand. Jeg er enig med den højtærede Minister i hans Motivering, men jeg er ikke sikker paa, at det vil være saa let at udforme

Forslaget efter Ministerens Motivering. Det springende Punkt er Spørgsmaalet om Grænsen mellem social og medicinsk Indikation. I Flertallets Forslag § 1, Punkt 1, er givet en Anerkendelse af de sociale Indikationer, som vel er begrænset, idet det anføres saadan: naar ingen anden Vej er mulig — men der er altsaa en Anerkendelse for, at Samfundet, hvis dette blev Lov, legaliserer det økonomiske og det familiemæssige Hensyn som Grundlag for et Indgreb. I Ministerens Forslag derimod er Punkt 4 udeladt, og i Stedet er der indført to smaa Ord, nemlig „andre Forhold“. Det vil altsaa sige, at Ministeren afviser teoretisk den sociale Begrundelse og siger med disse to Ord, at Lovgivningen vil ikke legalisere Fosterdrab, men der kan være Forhold, hvor der maa træffes et Skøn, Forhold, der ligger paa Grænsen imellem sociale og medicinske Indikationer. Jeg vil gerne give Ministeren Tilslutning til den Opfattelse. Det er muligt, at Udtrykket i § 1, Punkt 1, er for vagt, naar det hedder: „en i Sygdom eller andre Forhold begrundet Fare for Kvindens Liv og Helbred“. Det er muligt, at der skulde have staaet „begrundet betydelig Fare“ eller „begrundet stor Fare“, men dette vil sikkert blive overvejet i det kommende Udvalg.

Ud fra den samme Betragtning har Ministeren afvist Samfundets Legalisering af Fosterdrabet, idet det skal være private autoriserede Læger og ikke Embedslægerne, der skønner. Det er blevet sagt, at der ikke er stor Forskel paa Flertallets og Ministerens Forslag. Jeg synes, at der er en Væsenforskel, idet Ministeren overalt i sit Forslag søger at undgaa, at Lovgivningsmagten legaliserer og godkender Indgreb, naar det ikke kan begrundes lægeligt. Jeg er enig med Ministeren i hans Motivering af, at Staten ikke kan legalisere eller medvirke ved sine Organer eller Embedsmænd, men det er muligt, at det ogsaa her kan blive svært at drage en Grænse. Det gælder i hvert Fald Spørgsmaalet om de Klinikker, der i Henhold til Lovforslagets § 9 skal oprettes ved offentlig Foranstaltning. Jeg haaber, at det kommende Udvalg sammen med Ministeren vil overveje hele dette Spørgsmaal og bringe Lovforslaget i saa nøje Overensstemmelse med Ministerens Motivering, som det er muligt; jeg synes ikke, at Bestemmelsen om de offentlige Klinikker falder helt sammen med Ministerens Motivering.

At Sager, der angaar ulovlig Afbrydelse af Svangerskab, ikke efter disse Lovforslags Ophøjelse til Lov ubetinget kommer